

TIÊN PHONG
SÁNG TẠO
CHẤT LƯỢNG CAO
TRÌNH ĐỘ CAO

80 NĂM VĂN KHOA
HÀNH TRÌNH TRI THỨC,
KHÁT VỌNG KHAI PHÓNG

 NGUYỄN LAN

TỪ NGÀY 10/10/1945, KHI CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH KÝ SẮC LỆNH SỐ 45 THÀNH LẬP BAN ĐẠI HỌC VĂN KHOA - NỀN TẢNG CỦA NỀN GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VIỆT NAM HIỆN ĐẠI - ĐẾN HÔM NAY, TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI ĐÃ ĐI QUA HÀNH TRÌNH 80 NĂM HÌNH THÀNH, PHÁT TRIỂN VÀ TỎA SÁNG. TỪ “VĂN KHOA” CỦA NHỮNG NGÀY ĐẦU KHÁNG CHIẾN, ĐẾN “NHÂN VĂN” CỦA THỜI KỲ HỘI NHẬP TOÀN CẦU, NGÔI TRƯỜNG ẤY VẪN LUÔN LÀ NƠI Gìn giữ, lan tỏa và sáng tạo tri thức về con người, văn hóa, xã hội - những giá trị bền vững nhất của dân tộc.

MỘT NGÔI TRƯỜNG RA ĐỜI CÙNG VỚI VẬN MỆNH DÂN TỘC

Ngày 10/10/1945, chỉ một tháng sau khi nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa khai sinh, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 45 thành lập Ban Đại học Văn khoa – nền móng của đại học Việt Nam hiện đại. Từ đó đến nay, tám mươi năm đã qua, truyền thống “Văn hiến – Hiện đại – Khai phóng” đã trở thành linh hồn, định hình nên bản sắc đặc trưng của Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQGHN.

Từ mái trường Văn khoa đầu tiên đến trung tâm học thuật hàng đầu về khoa học xã hội và nhân văn của Việt Nam, Nhà trường không chỉ đào tạo hàng vạn cử nhân, hàng nghìn thạc sĩ, tiến sĩ mà còn kiến tạo nên những thế hệ trí thức, học giả, nhà lãnh đạo góp phần hình thành diện mạo tri thức của đất nước.

TỪ VĂN KHOA ĐẾN NHÂN VĂN: 80 NĂM NỀN TẢNG TRI THỨC QUỐC GIA

Bắt đầu từ Ban Đại học Văn khoa (1945), ngôi trường mang sứ mệnh đặt những viên gạch đầu tiên cho nền đại học Việt Nam. Trải qua hai cuộc kháng chiến, Văn khoa vẫn sáng đèn học tập, nơi sản sinh ra những nhà nghiên cứu, nhà văn hóa, triết gia, nhà sử học lỗi lạc như Đào Duy Anh, Trần

Lễ Khai giảng trường Đại học đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Bộ trưởng Nguyễn Đình Hòe ngồi hàng đầu tiên, ở giữa.

Quốc Vương, Phan Huy Lê, Hà Văn Tấn...

Năm 1956, Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội được thành lập – bước ngoặt lớn, đánh dấu sự ra đời của trung tâm đào tạo khoa học cơ bản hàng đầu miền Bắc. Đến tháng 9/1995, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn chính thức trở thành trường thành viên của ĐHQGHN, tiếp nối truyền thống Văn khoa, đồng thời mở ra một kỷ nguyên mới: đại học định hướng nghiên cứu, hội nhập quốc tế.

Từ mái trường ấy, biết bao thế hệ sinh viên, học viên đã trưởng thành, trở thành các nhà lãnh đạo, nhà báo, nhà nghiên cứu, nhà ngoại giao, doanh nhân, nghệ sĩ – những người góp phần lan tỏa giá trị nhân văn Việt Nam ra khắp năm châu.

BA THẬP KỶ KIẾN TẠO: TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN TRONG KỶ NGUYÊN HỘI NHẬP

Đào tạo nhân lực tinh hoa – khẳng định đẳng cấp đại học đầu ngành

Ba mươi năm kể từ khi trở thành trường thành viên của Đại học Quốc gia Hà Nội (1995), Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn đã khẳng định vị thế hàng đầu trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam về đào tạo nguồn

nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn.

Đến nay, Nhà trường đào tạo gần 100 chương trình ở tất cả các bậc học – cử nhân, thạc sĩ và tiến sĩ. Bên cạnh các ngành khoa học cơ bản và truyền thống như Triết học, Lịch sử, Ngôn ngữ học, Văn học, Xã hội học..., nhiều chương trình tiên phong mang tính dẫn dắt, đáp ứng nhu cầu mới của xã hội như Báo chí, Quan hệ công chúng, Tâm lý học, Quản trị du lịch, Hàn Quốc học, Nhật Bản học đã trở thành thương hiệu tuyển sinh có sức hút lớn.

Theo thống kê năm học 2024–2025, tổng chỉ tiêu tuyển sinh ở các bậc đều đạt và vượt kế hoạch: 2.324 sinh viên đại học, 356 học viên cao học, 178 nghiên cứu sinh và 153 học sinh Trường THPT chuyên KHXH&NV, đạt tỷ lệ 105–109% chỉ tiêu. Nhiều ngành đào tạo có điểm trúng tuyển cao hàng đầu cả nước.

100% chương trình đào tạo đủ điều kiện đã được kiểm định chất lượng; sáu chương trình mới hoàn thành đánh giá ngoài, trong đó có các ngành Hán Nôm, Nhật Bản học, Đông Nam

Á học, Chính trị học, Quản lý Khoa học – Công nghệ và Quản trị Báo chí – Truyền thông.

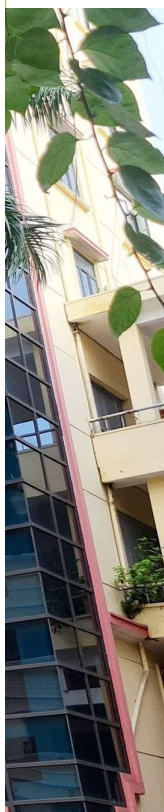
Nhà trường đặc biệt chú trọng chính sách hỗ trợ người học. Từ năm 2024, chín ngành khoa học cơ bản được cấp học bổng toàn phần kèm sinh hoạt phí – một chính sách nhân văn hiếm có trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam. Cùng với đó là hơn 1.600 suất học bổng khuyến khích học tập và tài trợ mỗi năm, với tổng kinh phí hơn 11 tỷ đồng.

Những con số ấy phản ánh nỗ lực bền bỉ trong việc giữ vững chuẩn mực học thuật, đồng thời hiện thực hóa triết lý “Văn hiến – Hiện đại – Khai phóng” trong giáo dục con người toàn diện.

Nghiên cứu khoa học và tư vấn chính sách – tỏa sáng vị thế đại học nghiên cứu quốc gia

Là một trong hai trụ cột khoa học của ĐHQGHN, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn giữ vai trò then chốt trong việc phát triển nền khoa học xã hội nhân văn của đất nước. Giai đoạn 2020–2024, số lượng công bố quốc tế của Trường tăng 140%, trong đó riêng năm 2024 có 165 bài báo

quốc tế, gồm 73 bài trong danh mục ISI/Scopus và hàng chục chương sách do các nhà xuất bản quốc tế uy tín phát hành.

Hiện nay, đội ngũ cán bộ của Trường đang chủ trì 23 đề tài cấp Nhà nước và Quỹ Nafosted, 4 đề tài cấp Bộ, 40 đề tài cấp ĐHQGHN cùng hàng chục nhiệm vụ khoa học hợp tác với các địa phương và tổ chức. Chỉ tính riêng năm 2024, Nhà trường tổ chức 40 hội thảo khoa học, trong đó 22 hội thảo quốc tế, khẳng định sức mạnh học thuật và uy tín nghiên cứu của một trường đại học hàng đầu.

Đặc biệt, Nhà trường đã ban hành Đề án “Biên soạn, xuất bản sách phục vụ đào tạo và nghiên cứu khoa học giai đoạn 2024–2029”, với mục tiêu xây dựng hệ thống học liệu mang thương hiệu Nhân văn, tạo nên dấu ấn học thuật riêng có. Hiện đã có 92 ấn phẩm được đăng ký trong Bộ Tủ thư Khoa học Xã hội và Nhân văn, tập hợp những công trình tiêu biểu của các thế hệ học giả.

Cùng với đó, Trường duy trì hợp tác bền chặt với Tổ chức Hanns Seidel (CHLB Đức), công bố đều đặn các Báo cáo quốc gia thường niên mang hàm

ý tư vấn chính sách về các vấn đề như môi trường, xã hội số, bình đẳng giới, lao động, cải cách hành chính... Những nghiên cứu này không chỉ có giá trị khoa học mà còn tác động trực tiếp đến hoạch định chính sách của các cơ quan Trung ương.

Từ những đóng góp đó, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn được xem là một trong những “trung tâm tư duy chiến lược” của Việt Nam trong các lĩnh vực phát triển con người, văn hóa, xã hội và chính trị.

Quốc tế hóa và hợp tác phát triển - hội nhập để dẫn đầu

Không chỉ khẳng định vị thế trong nước, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn còn tiên phong trong quốc tế hóa giáo dục đại học. Đến năm 2025, Nhà trường đã thiết lập hơn 300 mối quan hệ hợp tác quốc tế với các đại học, viện nghiên cứu, tổ chức giáo dục uy tín toàn cầu. Mỗi năm, Trường đón tiếp gần 200 chuyên gia nước ngoài giảng dạy và nghiên cứu, thu hút hơn 1.000 sinh viên quốc tế theo học dài hạn và ngắn hạn – con số tăng gấp đôi so với giai đoạn trước.

Một dấu ấn đặc biệt là hợp tác với Tập đoàn META (Hoa Kỳ) triển khai dự án “Năng lực số cho sinh viên Việt Nam trong thế kỷ 21” và giai đoạn tiếp theo là “Xây dựng và triển khai Khung năng lực về GenAI”. Khung năng lực số này được Bộ Giáo dục và Đào tạo sử dụng làm tài liệu tham khảo chính thức trong việc xây dựng Thông tư quy định khung năng lực số quốc gia – một minh chứng rõ nét cho vai trò tiên phong của Trường trong chuyển đổi số giáo dục.

Với định hướng “toàn cầu hóa để phụng sự quốc gia”, Nhà trường đang từng bước khẳng định vị thế một đại học nghiên cứu có tầm ảnh hưởng khu vực, vừa gìn giữ bản sắc văn hóa Việt Nam, vừa hội nhập sâu rộng vào cộng đồng học thuật quốc tế.

TỔ CHỨC, NHÂN LỰC VÀ TỰ CHỦ: KIẾN TẠO MÔ HÌNH ĐẠI HỌC NGHIÊN CỨU TIỀN TIẾN

Thực hiện Nghị quyết 18-NQ/TW về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn đã tiến hành tái cấu trúc toàn diện. Kết quả, số đầu mối đơn vị giảm 36%, mô hình quản trị được thiết kế lại theo hướng liên thông – tích hợp – linh hoạt, vừa đảm bảo tinh gọn, vừa tăng tính kết nối giữa đào tạo, nghiên cứu và phục vụ cộng đồng.

Nguồn nhân lực là sức mạnh cốt lõi. Hiện nay, 81% giảng viên có học vị tiến sĩ, gần 20% đạt học hàm giáo sư, phó giáo sư, tỷ lệ

cao hàng đầu trong các trường đại học Việt Nam. Năm 2024, Trường thu hút thêm 12 giảng viên có trình độ tiến sĩ, trong đó có 3 phó giáo sư, góp phần làm trẻ hóa và nâng cao chất lượng đội ngũ.

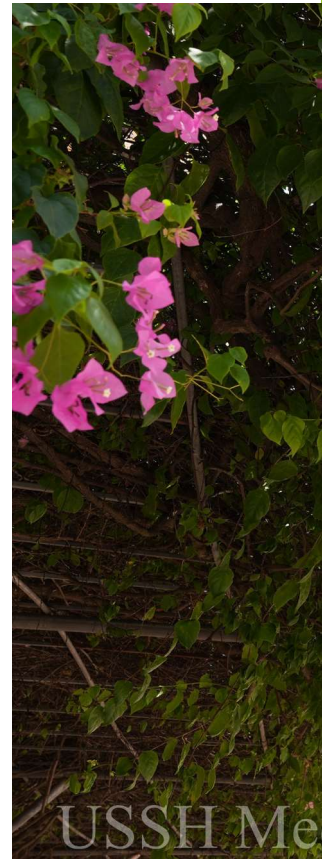
ĐHQGHN đã xác định lộ trình giao quyền tự chủ toàn diện cho Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn từ năm 2026, hướng tới mô hình đại học nghiên cứu hiện đại. Đây là bước ngoặt chiến lược, đánh dấu sự trưởng thành và bản lĩnh của một đơn vị có truyền thống học thuật sâu dày, đủ năng lực đảm nhận vai trò đầu tàu trong hệ thống giáo dục đại học quốc gia.

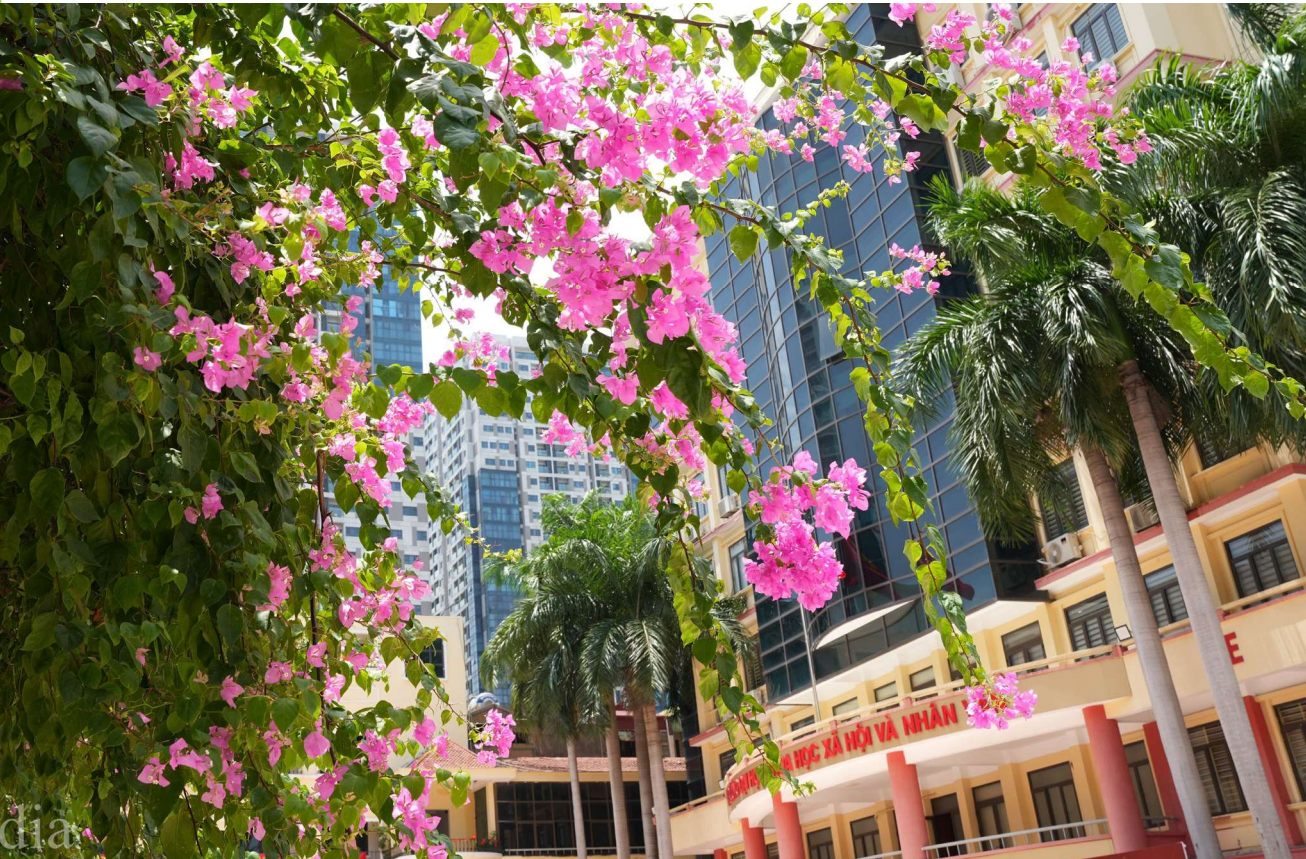
NÂNG CAO ĐỜI SỐNG, CƠ SỞ VẬT CHẤT VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ

Cùng với việc nâng cao năng lực học thuật, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn chú trọng đầu tư hiện đại hóa cơ sở vật chất, hạ tầng công nghệ và hệ thống quản trị. Từ năm 2024, Nhà trường đã đầu tư hơn 15 tỷ đồng từ Quỹ Phát triển hoạt động sự nghiệp để cải tạo, nâng cấp các công trình phục vụ trực tiếp cho đào tạo, nghiên cứu và dịch vụ học thuật.

Hệ thống phần mềm quản lý đào tạo, tài chính, hành chính được liên thông với ĐHQGHN, đảm bảo xử lý dữ liệu tập trung, minh bạch, và hỗ trợ người học thông qua Cổng một cửa điện tử (sv1c.ussv.vnu.edu.vn) cùng Cổng việc làm sinh viên (vieclam.ussv.vnu.edu.vn).

Về tài chính, Trường hiện có ba nguồn thu

chủ lực: ngân sách nhà nước (29%), học phí (58%) và dịch vụ (13%). Trong giai đoạn 2021–2024, doanh thu học phí tăng 8–20%/năm, thu nhập bình quân của cán bộ, giảng viên tăng trên 5%/năm, phản ánh tính bền vững trong quản trị tự chủ.

VĂN HÓA, TRUYỀN THỐNG VÀ CON NGƯỜI NHÂN VĂN

Trải qua 80 năm từ truyền thống đến hiện đại, “Văn hiến – Hiện đại – Khai phóng” không chỉ là triết lý giáo dục mà còn là linh hồn của Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn. Từ giảng đường đến hội trường, từ thư viện đến phòng nghiên cứu, ở đâu cũng thấy tinh thần nhân bản, sự sáng tạo và khát vọng cống hiến.

Truyền thống đoàn kết, trách nhiệm và tiên phong được hun đúc qua nhiều thế hệ cán bộ, giảng viên, sinh viên – những người coi việc phụng sự tri thức, văn hóa, con người là sứ mệnh cao quý. Mỗi công trình nghiên cứu, mỗi bài giảng, mỗi hoạt động xã hội đều hướng đến giá trị cốt lõi: phát triển con người Việt Nam trong thời đại mới.

TẦM NHÌN 2045: ĐẠI HỌC THÔNG MINH, KIẾN TẠO QUỐC GIA

Nhìn về tương lai, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân

văn đặt mục tiêu phát triển trở thành đại học nghiên cứu tiên tiến, hội nhập sâu với khu vực và thế giới, giữ vai trò trung tâm tri thức nhân văn của quốc gia. Theo định hướng đến năm 2035, Trường phấn đấu nằm trong top 100 đại học hàng đầu châu Á, và đến 2045, hướng tới top 450 đại học hàng đầu thế giới.

Chiến lược phát triển giai đoạn mới nhấn mạnh ba trụ cột: chuyển đổi số – học thuật mở – hợp tác toàn cầu, cùng với việc hình thành Trung tâm dữ liệu xã hội học số, Viện Văn hiến Việt Nam, Viện Chính sách công và Phát triển xã hội – những hạt nhân quan trọng trong hệ sinh thái khoa học xã hội – nhân văn quốc gia.

TÁM MƯƠI NĂM - MỘT HÀNH TRÌNH ĐẦY TỰ HÀO CỦA TRÍ TUỆ VIỆT NAM

Từ Ban Đại học Văn khoa của năm 1945 đến Trường Đại học KHXH&NV hôm nay là câu chuyện về niềm tin, khát vọng và trách nhiệm của những con người dám đi tiên phong vì tri thức và vì con người.

Trên con đường hướng tới kỷ nguyên mới, Nhà trường tiếp tục mang trong mình sứ mệnh của một trung tâm đại học hàng đầu quốc gia – nơi tri thức được khai phóng, văn hóa được bồi đắp và nhân văn được lan tỏa.